

Szerkesztőség:

Rimaszombat, Kossuth Lajos-
uteza 37. szám Ide intézendő
a lap szellemi részét érdeklő
minden közlemény és levelezés

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKÖN.**Felelős szerkesztő: Dr. TERHES SÁMUEL.****Kiadó-hivatal:**

Rimaszombat, Deák Ferencz-u.
8. sz. a. a könyvkereskedésben
— Ide intézendők a kiadó hiva-
talt illető előrefizetés, hirdet-
mény, nyilttér és egyéb felszó-
lalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor tér-
fogata 12 fillér.
Többszöri hirdetésnél árked-
vezmény.

Nyilttér:

Egy sor 40 fillér

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legezélszerűbben posta-utalvány utján eszközölhető. — Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.

Gömörvármegyei múzeum-egyesület.

Nem először szólunk e tárgyhoz e helyen oly célból, hogy egy nagyfontosságú közművelődési intézmény létrehozásában a rendelkezésünk alatt álló eszközökkel közreműködünk. Ezuttal az az örvendetes körülmény adja kezünkbe a tollat, hogy a megyei múzeum-egyesület szükségességét maga a társadalom érzvén, ennek élén álló vezérlő férfiak kezökbe vették az ügyet s megtették azt az első lépést, mely a kérdés gyakorlati megoldására vezet s a közügyek szolgálatában álló toll a legteljesebb elismeres szavait iktatja e sorokba azok iránt, kik ez ügy szolgálatára tekintélyüket és tevékenységüket felajánlották.

Vasárnap, e hó 22-én nagyobb szabású értekezlet volt a megyeházán, mely alkalommal Bornemisza László alispán — az értekezlet összehívója — azon indítványt terjesztette elé, hogy a vármegye által ezelőtt 20 évvel kezdeményezett, de azóta fejlődésében megakadt múzeum ügyét egy a vármegye védnöksége alatt álló egyesület karolja föl, melynek erkölcsi és anyagi támogatása mellett e fontos közművelődési intézmény a megillető színvonalra emeltessék.

Intelligens ember előtt fölösleges emlegetni azt, hogy minő nagy jelentősége van egy megyei múzeumnak, mint az általános műveltség egyik legközvetlenebb forrásának. A művelt nyugati államokban nincsen olyan kis város, mely a speczialisan reá vonatkozó régészeti, földtani, ethnographiai és történelmi kincseiből valamelyes gyűjteménnyel ne dicsekedhetnék s a műveltség és közoktatásügy magas színvonalra jó részben annak tulajdonítható, hogy azokat a gyűjteményeket még a nép fia is szent klenodiumoknak tekinti, melyeket megbecsül, ápol, megőriz, melyekből megismeri szülőföldje multját, a történet szent hagyományait s megtanulja szeretni azt a földet, melyet hazájának nevez — Egy rongyos zászló, egy ócska fegyver, egy régi könyv esodálatos érzéseket ébreszt mindenkiben s mennyivel nemesítőbb amaz érzelmeknek hatása, melyek

akkor keletkeznek, midőn az ily klenodiumokhoz egyéni érdekek is tapadnak!

Az alispán által összehívott értekezlet tagjainak lelkében egész raja ébredt fel a szép és nemes gondolatoknak, melyek a megpendített eszme révén nyertek életet s ennek eredményeként kimondták a múzeum-egyesület létrehozásának szükségességét s nyomban ki is küldtek egy bizottságot az előmunkálatok s alapszabály-tervezet elkészítésére.

Ime, ez az első lépés eredménye s nincs okunk kételkedni abban, hogy a kiküldött bizottság lelkiismeretes munkálkodása révén, rövid időn belül bekövetkezik a második lépés: az egyesület megalakulása.

Mi azonban e tényben egy sokkal magasabb törekvés eredményét látjuk: a nemzeti szellem újabb hódítását, a második honfoglalás nagy munkájában. — Minden keletkező kulturintézmény — nem csupán a hatalmas alkotások, hanem a legutolsó falusi népiskola is — ha nemzeti lélekkel fakad s magyar szellemből táplálkozik: egy lépés a magyar nemzeti állam kiépítéséhez. Évtizedek, talán évszázadok munkája lesz e végső eredmény, de törhetlen akarat s megszakítás nélküli munkásság szükséges arra, hogy lélekben és műveltségben a körülöttünk ólálkodó nemzeti-ségek fölé emelkedjünk s azon a téren kényszerítsük őket hódolatra, a melyen hasonló fegyverek hiányában velünk nem mérkőzhetnek, de még ha mérkőznének is, minket legyőzniök nem szabad.

Ha az iskola a kultura veteményes kertje, akkor a múzeum e kert plántáinak szívó gyökere, mely elhat a tudományok legmélyéig; ez hozza létre, erősíti és élesíti minden nemzet számára azt a fegyvert, melylyel a jövő élet küzdelmeit végig kell harcolnia.

E szempontból fogjuk mi fel a gömörmegyei múzeum-egyesület jelentőségét, midőn annak munkásai előtt az elismerés szavával meghajlunk. A jövő számára dolgoznak ők egy nagy nemzeti

cél érdekében s hisszük, hogy az az idea, mely Fábry János tevékenységét évtizedek óta sarkalta a fundamentumot képező anyag összegyűjtésére, annak a zászlónak szárnyai alatt, melyet Bornemisza László alispán vett kezeibe s mely alá városi és megyei intelligenciánk legjobbjai sorakoztak, Gömörvármegyének protekturátusa alatt már a legközelebbi jövőben meg fog valósulni.

—s.

Gömör-Kishont t. e. vármegye törvényhatósági bizottsága által Rimaszombatban, 1903. évi márczius hó 30—31-ik napjain tartandó rendes tavaszi közgyűlés

t á r g y s o r o z a t a:

1. Alispán tiszti jelentése a vármegyei közigazgatás legközelebb lefolyt negyedévi állapotáról.
2. Vármegyei árvászéki ülnöki tiszti állásnak, esetleg ezen választás által megüresedő vármegyei aljegyzői vagy árvászéki jegyzői állásnak választás utján törvényszerű betöltése.
3. 3173. Vármegyei házi pénztár 1902-ik évi számadása.
4. 767. Belügyministeri rendelet a vármegyei új székház építése felülvizsgálatának eredményéről és ez alapon az egész építkezéstről elkészített számadásnak tárgyalása és megvizsgálása. Az építkezési költségek fedezetére szükséges s már megszavazott törlesztés kölcsön számszerinti összegének megállapítása és megszavazása.
5. 1228. A vármegyei pénztáraknak állami kezelésbe történt átadása alkalmával felvett jegyzőkönyvek és kimutatások s erről szóló bizottsági jelentés tárgyalása.
6. 22128. Belügyministeri rendelet a vármegyei árvászéki elnök utiatalányának megállapítása tárgyában.
7. 1567. Belügyministeri rendelet a vármegyei szabadrendelkezési alap javára kivett 1%-os pótdadó jóváhagyásáról.
8. 1850. Kereskedelemügyi ministeri rendelet m. kir. utmesteri iskolák szervezete tárgyában.
9. 3541. Bizottsági jelentés a magyar nyelv sikeres tanítása által érdemeket szerzett néptanítóknak a nemzeti pénztár és Fáy Gusztáv alapítvány kamataiból leendő megjutalmazása tárgyában.

TÁRCZA.

Damjanics tréfája.*)

Irtá: JÓZSA ANTAL.

Rossz napja volt egyszer egy honvédszázadnak.
Haragudtak szörnyen, hogy ők nem támadnak.
Hogy csak ácsorognak, hogy csak vesztegelnek,
Csak a füstjét látják véres ütközetnek.

Pedig tul az erdőn rég járja a nóta:
Bömbölnek az ágyuk kora hajnal óta.
Kürtök riadoznak, sortűzek ropognak,
Zápóra hullik az ólom-bogaroknak.

Levegőn a lármát szellő ide hajtja:
„Ne kiméld, nem apád! Rajta magyar, rajta!
Fel a szuronyt, hajrá! . . . Előre, előre!
Üsd az ellenséget! Szakadjon a bőre!”

— Húj a kutyafáját ennek a világnak!
Azok ott oda át lönek, szurnak, vágnak;
Mink meg itt tétlenül csak a legyet csapjuk . . .
Szól egy öreg honvéd, a többinek: „apjuk.”

„Hallja-e kend „apjuk,” ne mérgeledjék kend!
Tudja kend, hogy hadban legfőbb jó a szép rend.
Mindent rendbe, sorba — maga idejében!
Ez a parancsolat — hát békén legyék ken!”

Igy szól a kis század vitéz kapitánya,
Bümmög rá az öreg: „Vigye el a kánya!
Rend-rönd, parancsolat, tudom én azt mind jól,
De azért csak mégis szebb ez a szó: „In-dulj!”

Mégis csak jobb lenne, (a parancs akármí)
Három-négy cserepárt jól kobakon vágni.
Hisz' így az embernek pókos lesz a lába . . .
Kapitány ur kérem, gyerünk a csatába!”

Gyerünk bizony, gyerünk! — a többik is égnek
Lázátul, lángjátul, harezti tűz hevének.
De a kapitányuk megint rájuk mordul . . .
Igy hát csak fogukat csikorgatják orvul.

Ahogy ácsingálnak, hasálnak, hevernek,
Állják a próbáját hadi fegyelemnek:
Egyszerre az öreg felszökik mérszen,
Ugy lelkendezik, hogy tán nincsen is eszen:

„Vitéz kapitány ur, jelentem alásan —
Szememmel az eget csurapénak lássam,
Ha ott fel a dombra nem éppen most vágat
Egy ütég ágyuja a dühös osztráknak.

Gyerünk oda gyorsan, ragadjuk el tőle,
Mert bizony még másképp ide lü belőle!
Hatainkon már a bornyuk is bégetnek —
Minek az az ágyu a bolond németnek?”

Az öreg jó honvéd alig hogy így túszköl,
Hullik ám a kartács mérges ágyu-tűztől.
Jobbrul meg — az erdő ahol kicsit ritkás —
Feltűnik futvást egy csapat veres-sipkás.

S a csapat egyenest neki tart a dombnak,
Hol a tűz-darazsak a legjobban dongnak.
Emezek meg itt csak állnak, ácsorognak,
Hire sincs, nyoma sincs más parancsolatnak.

„No már ez már aztán mégis csak gyalázat,
Hogy a mi munkánkat végezze más század.
Nem érzitek, fiuk, a szégyen hogy' eget:
Elfalják előlünk mind a dicsőséget!”

„Vitéz kapitány ur, jön, nem jön? Mi megyünk!
Ez itt a mi dolgunk, az ott a mi hegyünk.
A mi ágyunkat nem engedjük másnak,
Kivált ennek itt, e sok veres-sipkásnak!”

Azzal neki, hajrá, rohanva szaladnak,
Szembe egyenest a — vörös-sipkás hadnak.
„Aki vörös-sipkás . . . hej, a vakapátok!
A mi ágyunkat el nem foglaljátok!”

„Ez már a mi dolgunk . . . Maradjatok veszteg,
Vagy pedig egy lábíg itt a porba veszteg!
. . . Megtorpannak azok, hőkkenve megállnak,
Még ily fordulata nem volt a csatának.

Magyar a magyarral szembe még nem állott,
De ime . . . szerencse, épp' jókor! Ki áll ott?
Damjanics az, a hős . . . Kard csillog kezébe!
All a két kis tábor kellős közepébe:

„Azt a forgós-adtát! Hát mi a baj itten?
Vagy úgy! Ha csak az: hát rajta mind a ketten!
Hogyha dicsőség kell, hát itt az alkalom,
De magyaré legyen ott mindjárt az a lom!”

Azzal felmutat az ágyus dombtetőre,
Verik a dobokat: „Előre, előre!”
— Hanem kendet öreg, ambár megkövetem,
Engedetlenségért ma föbe lövetem.

— Főbe löni? engem!? Azt látni szeretném,
Ott leszek én ott is! — szól az öreg hetykén.
Azzal neki rugtat . . . ropognak a puskák,
Ez kell az öregnek, kiveszi a jussát . . .

Bizony egy-két honvéd leesett lábáról,
Csurgott a piros vér barna dolmányáról . . .
Hej, az a piros vér, minden csöppje drága:
Abbul nőtt a szép szent szabadság virága!

* * *

Ahogy vége lett a véres tűz-csatának,
Damjanics előtt a honvédek sort állnak.
— Jelentem alásan, szolt a kapitányuk,
Az ellenség verve, mieink az ágyúk.

— No az természetes, nem is lehet másképp,
Különbekendteknek itt menten sirt ásnék.
Hisz' ez volt a parancs. Teljesíteni kellett . . .
. . . Ki volt az első ágyuk foka mellett?

— Vitéz Vas Andorás, jelentem alásan.
— Két lépést előre, ide szembe . . . lássam!

*) Mutatvány szerzőnek közelébb sajtó alá kerülő verses kötetéből.

10. 1657. Földmivelségi ministeri rendelet a rozsnói járás területén alkalmazott mezőőröknek „Werndl”-féle fegyverrel leendő ellátása tárgyában.

11. 21505. Vármegyei árvaszéki elnök előterjesztése a gyámpénztár kezelése és a gyámpénztárban lévő készpénznek gyümölcsöző elhelyezése tárgyában.

12. 21487. Dusa és Majom községek kérvénye a tamásfalai—dusai ut kiépített részének a vármegyei vicinális utak közé felvétele tárgyában.

13. 840. Vármegyei tisztí nyugdíjkezelő választmány jelentése a törvényhatósági utkaparók nyugdíjba részesítése és az alapszabályok 3. §-ának módosítása tárgyában.

14. 22264. József főherceg köszönő átirata a belga királyné elhunyt alkalmából a vármegye közönsége részéről kifejezett részvételt.

15. 722. Özv. ifj. Hegyessy Sándorné köszönő átirata, apósa id. Hegyessy Sándor elhunyt alkalmából a vármegye közönsége részéről kifejezett részvételt.

16. 1047. Vármegyei főjegyző a számonkérő szék 1903. évi január hó 23-án az 1902. évi ügyforgalomról felvett jegyzőkönyvét bemutatja.

17. 2702. Gömör-Kishont t. e. vármegyei jegyzői együletének kérvénye magán munkálatok díjainak megállapítását tárgyzó szabályrendelet jóváhagyása iránt.

18. 3014. Molnár János rozsnói járásbeli szolgabírói hivatalszolga kérvénye a vármegyei inség alapból segélyezése iránt.

19. 3494. Bárti Lászlóné mint volt utior özvegyének kérvénye segélyben részesítése iránt.

20. 3577. Paál Lajos vármegyei díjok kérvénye a vármegyei kiadó helyettesítéseért pótlék megszavazása iránt.

21. 21772. Az állami polg. fiiskola tantestületének felebbezése Dobsina város által alkotott városi szabályrendelet ellen.

22. 943. Budapest főváros közönségének átirata az állami tanítók fizetésrendezésének érdekében az országgyűlés képviselő házához intézett feliratának támogatása iránt.

23. 1180. Sárosvármegye közönségének átirata a felsőmagyarországi közép birtokosztály pusztulásának megakadályozása érdekében.

24. 1319. Győr sz. kir. város közönsége a párbaj intézménynek kiiktatása iránt az országgyűlés képviselőházához intézett feliratát megküldi.

25. 1437. Pozsonyvármegye közönsége a vasárnapi munkaszünetről szóló 1891. évi XIII. t. cz. módosítása tárgyában az országgyűlés képviselőházához intézett feliratát megküldi.

26. 2092. Barsvármegye közönségének a országgyűlés képviselőházához intézett felirata a tőzsdei üzérkedések megszüntetése érdekében.

27. 2345. Pozsony sz. kir. városnak az egyesülési és gyülekezési jog törvényhozási rendezése tárgyában az országgyűlés képviselőházához intézett felirata.

28. 2783. Mosonvármegye közönségének átirata a Magyarország és alsó Ausztria közötti határok kiigazítása érdekében.

29. 1273. Abauj-Torna vármegye közönségének a mezőgazdasági érdekek hatósági gondozásban részesítése tárgyában a földmivelségi minsteriumhoz intézett felirata.

30. 406. Magyar országos tüzoltó-szövetség megkeresése a vármegyei tüzoltó-szövetségek megalakítása érdekében.

31. 336. Szolnok-Doboka vármegye alispánjának átirata tűz által sújtott Duma János részére könyöradomány gyűjtése iránt.

32. 3529. Csanádvármegye közönségének a szegényügy jogvédelme érdekében az igazságügy-ministeriumhoz intézett felirata

33. 473. Sopron sz. kir. város közönségének a vadászati törvény módosítása tárgyában az országgyűlés képviselőházához intézett felirata.

34. 1987. Tornallyai járásbeli főszolgabíró je-

lentése Felfalu, Visnyó, Szkaros, Alsófalú és Raás községek 1902. évi községi pótdadójának törlése érdekében.

35. 400. Nagyrőcei járásbeli főszolgabírói jelentése Sütöte község ingatlanai tulajdonjogának a községekről — mint erkölcsi testületről — az urbéresnek nevére való telekkönyvi átírása ügyében.

36. 395. Nagyrőcei járásbeli főszolgabírói jelentése Perlász község ingatlanai tulajdonjogának — a községről mint erkölcsi testületről — az urbéresnek nevére való telekkönyvi átírása tárgyában.

37. 22668. Rimaszécsi jbeli főszolgabírói jelentése Radnót, Zádorháza, Czakó, Ujfalu és Iványi községek képviselőtestületeinek a katonabeszállásolási pótdadók felhasználásáról szóló határozataik jóváhagyása tárgyában.

38. 1725. Tamás Gyula és Danis Emil közigazgatási tanfolyam hallgatók segély iránti kérvénye.

39. 21677. Páskaháza község képviselőtestületének határozata ingyenes népkönyvtár adományozása tárgyában.

40. 22389. Maros-Tordavármegye közönségének átirata a közigazgatási tisztviselőknek jelvényvel leendő ellátása érdekében hozott határozatának támogatása tárgyában.

41. 3228. Nagyrőce város 1902. évi gyámpénztári számadása.

42. 1923. Rozsnó város 1902. évi gyámpénztári számadása.

43. Bizottsági jelentés a vármegyei gyámpénztárnál felmerült számadási különbözet végleges elszámolása tárgyában.

44. 21407. ügyészi vélemény Telgárt község képviselőtestülete által a telgárti temető kibővítése tárgyában hozott határozat érdemében.

45. 22365. ügyészi vélemény Sajó-Lenke község képviselőtestületének a sajólenkei 97. sz. tjkben foglalt ingatlanok ajándékba vételére hozott határozata tárgyában.

46. 22357. ügyészi vélemény Hubay József magtári tartozásának törlése hozatala érdemében.

47. 1370. ügyészi vélemény a runyai községi szolgai állás betöltése ellen beadott felebbezés érdemében.

48. 1368. ügyészi vélemény a rozsnói Sajó-fürdő- és uszoda alapszabályai érdemében.

49. 1367. ügyészi vélemény a nyustyai község-ház vételére Szmik Gábornéra kivetett községi pótlék megfizetése érdekében Nyustya község által beadott felebbezés tárgyában.

50. 2905. ügyészi vélemény a rozsnói városi állatorvosi fizetés felemelése érdemében.

51. 760. ügyészi vélemény Tiszolcz község által vásárolt ingatlan tulajdonjogának átírása, illetve helyesbítése érdemében.

52. 266. ügyészi vélemény a Gömör-Kishont t. e. vármegye részéről Jurasko Jakab kir. főmérnök mint vevő és Hönsch Ede, Bodnár Zsófia és társai mint eladók között ingatlanok adásvételére megkötött szerződés jóváhagyása érdemében.

53. 682. Tar Imréné bábaoklevelének kihirdetése.

54. 1952. Veréb Istvánné bábaoklevelének kihirdetése.

55. 2275. Dr. Adriányi János orvosi oklevelének kihirdetése.

56. A vármegyei gyógyalaphól előlegezett, behajthatatlannak bizonyult kórházi költségek törlése hozatala.

Ezeknek kivül a közgyűlés határnapjainig beérkezendő egyéb ügyek közül a törvényhatósági bizottság fennálló határozata értelmében már csakis a sürgős és halaszthatatlan intézkedést igénylő ügyek fognak tárgyalás alá vétetni.

Meghívó

A „Gömör-Kishontvármegyei magyar közművelődési egyesület” 1903. évi márczius hó 30-án, d. u. 3 órakor Rimaszombatban, a megyeháza termében tartja rendes évi közgyűlését, melyre czimzettet tisztelettel meghívom.

A gyűlés főbb tárgyai:

1. Elnöki megnyitó.
2. Jelentés az egyesület mult évi működéséről.
3. A számvizsgáló bizottság jelentése
4. Az 1903. évi költségelirányzat megállapítása.
5. Indítványok.

Rimaszombat, 1903. évi márczius hó 18.

Török Bálint, elnök.

Hirek és vegyesek.

Városi közgyűlés. Rimaszombat város képviselőtestülete folyó hó 24-én dr. Kovács László polgármester elnöklésével gyéren látogatott gyűlést tartott, melyen a polgármester kegyeletes szavakkal parentálta el Kriston Szabó János elhunyt közgyámot, kinek emlékét jegyzőkönyvbe veszik és az elhunyt özvegyéhez részvételt intéz a képviselőtestület. Jelen voltak: Barányi Gusztáv, Barna Imre, Cseh István, dr. Kármán Aladár, Koreny Pál, id. Léway István, Molnár József, Rónay Gyula, Soós Ferencz ács, id. Sütő István, Szabó József mézárós, Szabó József pénzt., Szabó József adószedő, Varga István, Zachar Gusztáv. — A számvizsgáló bizottság jelentését a közgyűlés tudomásul vette. A városi nyugdíjalap vagyona 26387 korona 89 fillér. A mult évi számadás bevételi és kiadási összege 6760 korona 22 fillér. E tételnél azt javasolja a tanács, hogy a tisztviselők által fizetett 5% szállítassék le 3% s a 2% pótdadó fizetése alól mentessenek fel. E tárgyban a Zachar Gusztáv és Molnár József felszólalás után polgármester elnökle alatt Molnár József, Zachar Gusztáv, Institórisz Endre, Badinyi Gyula és Vigh Gábor tagokból álló bizottság küldetett ki. A kisdédóvó intézet vagyona 17000 korona. Kiadása a mult évben 2000 korona 06 fillér. A szegények intézete és iskolai alapvagyon számadása szintén jóváhagyott, s az összes számadások felterjesztetnek az illetékes fórumhoz. Az iparos tanoncziskolának a miskolczi keresk. és iparkamara 200 koronát adományozott, néh. Horváth János családja pedig a szegények intézete javára 400 koronás alapítványt tett. Ezért valamint a takarékpénz-

tárnak 660 koronát, a nép- és iparbanknak 200 koronát tevő és kulturális czélokra juttatott adományáért a képviselőtestület köszönetet szavazott. A polgármester jelentése, melyben közli a képviselőtestülettel, hogy Budapesten a katonaság idehelyezése, a konzervgyárnak nyújtandó államsegély s a méntelepi építkezés ügyében eljár s mindenütt szívélyes fogadtatásban részesült, sőt biztató ígéretek is nyert, tudomásul vétetett. E tárgynál a közgyűlés kimondotta, hogy báró Fejérváry Géza honvédelmi minisztert születése 70 ik évtordulója alkalmából üdvözl. Az ipartestület nyugdíjintézménye javára ez évre 100 koronát szavazott meg a képviselőtestület, s még a cselédnyilvántartásra s a dögtré s gyepmester-segre vonatkozó két szabályrendeletet fogadták el. Végül a polgármester bejelentette, hogy dr. Glaufl Pál városi főjegyző 28 napi katonai gyakorlatra vonul be, s így helyettesítésével a képviselőtestület megbizta Batta György aljegyzőt. Ezzel a közgyűlést véget ért.

Halálozás Lennér Miklós aranyismés áldozár, a Ferencz József-rend lovagja, stb. kanonok, szentsimoni esperes-plébános folyó hó 13 án élete 90 dik, papsága 67 ik évében meghalt. A megboldogult csaknem ötven évig volt szentsimoni plébános. A 48 as idők hazafias mozgalmaiban mint rozsnói tanár az oroszok kegyetlen-ségének áldozatául esett Hokky barátjával együtt. Veszve-rés felé ő vezette a rozsnói nemzetőröket. A szabadság-barcz lezajlása után visszavonult a szentsimoni plébánia csendes magányába, a hol hiveinek lelki gondozása mellett leginkább a tudományoknak szentelte életét. Bár a nyilvános elismerést sohasem kereste, mégis a legfelsőbb királyi kegy sokoldalú érdemeinek jutalmazásául előbb a czimzetes kanonokszággal, utóbb pedig a Ferencz József-rend lovagkeresztjével tüntette ki. Hívei a szerető atyát, papársai a tanácsban böles, a szeretetben kiapadhatatlan jószívű testvért siratják benne, s mindenki, a ki csak ismerte, kegyelettel áldoz emlékének.

Követésre méltó példa. Jánosi község képviselőtestülete legközelebbi gyűlésén egyhangulag elhatározta, hogy örökös tag gyanánt lép be vármegyénk közművelődési egyesületébe, a melynek különben eddig is rendes tagja volt. E czélból az alapszabályokban megszabott kötelezettségének akként tesz eleget, hogy a 40 koronát az 1903- és 1904-ik évek költségvetésébe állítja be kiadásul. Szomszédos községünk e hazafias elhatározását, melylyel egyedül áll vármegyénk községei között, nem azért említjük itt fel, hogy arról dicséretet mondjunk, bár erre is érdemes, hanem hogy az ő hazafias intézkedését követésre méltó szép példa gyanánt állítsuk községeink elé.

A rimaszombati általános ipartestület f. hó 22-én a polgári olvasóköri nagytermében tartotta népes közgyűlést. Több mint 80 iparos jelent meg a gyűlésen, melyen az elhunyt elnök Kriston Szabó János helyett az elnöki tisztet Rábely Miklós alelnök töltötte be. Mellette foglaltak helyet: dr. Kovács László polgármester, dr. Glaufl Pál főjegyző, iparhatósági biztos, Institórisz Endre ügyész, Rónay Gyula jegyző. Az elnök kegyeletes hangon emlékezett meg az elhunyt Kriston Szabóról s felhívta a közgyűlést, hogy majd a megjelentő választás során oly férfit válasszanak az elnöki tisztre, ki köztisztletnek és becsülésnek örvend. Rónay Gyula jegyző olvasta fel ezután igazán szép és tartalmas évi jelentését, melynek bevezetése így hangzik: „Az államhatalomnak vezgetes közzgazdasági politikáját, a vámközönség feltétlen megtartásához való eső-könyös ragaszkodás káros hatását snyli az egész ország legjobban a kisiparos! A társadalom által a magyar ipar támogatása czéljából itt ott megindított mozgalom szintén csak szalma láng volt, hangzatos frázis mint sok hasonló! Csak egy karácsony-ünnepen is milliók jutnak az osztrák-iparosoknak, százezrek a külföldinek és csak ezek a hazának. Az egész ország iparossága az önálló vámterfűllettől várta nehéz viszonyainak javulását; nem kevesebb mint a nemzet jóléte függött attól, hogy hazánk gazdaságilag külön váljék Ausztriától, de mint előre látható volt, a felső intező-körök — a nemzet közakarátát sem-mibe sem véve — nem akarják, hogy Magyarország megszűnjék ipari tekintetben Ausztria gyarmata lenni s így mint ezer karu polyp, továbbra is szivni fogja élet-erőnk, nyersterményeinket ezután is Ausztria fogja feldolgozni s mi ezután is Ausztriából fogjuk a kész czikkeket hozatni és hatványozott árban megfizetni, bár annak nagy része már itthon is beszerezhető volna. — Evről évre ily szomorú s köztudomású állapotokat jelzünk az általános közzgazdasági viszonyokról s hogy ezen bajoknak lesz e egykor gyökeres orvoslása s tehetetlenségünk érzetében a minden téren tapasztalható elfásult közönyűségből mikor ébredünk és ki ébreszt fel, sajnos, felelni nem tudunk!” — A gondosan összeállított jelentés ezután igazán mély hangon méltatja az elhunyt elnök 9 évi működését, majd ismerteti a lefolyt év eseményeit, első sorban az iparosok nyugdíj intézményének létesítéséről referál s jelzi, hogy f. évi január 1 től 91 taggal megkezdve működését az új és valóban nemes feladatok teljesítésére hivatott intézmény Gróf Andrássy Dénes újabb 2000 koronás jelentékeny adományáról s a pénzüntézetek támogatásáról halás szavakkal emlékszik meg a jelentés, melyből még a következőket adjuk: „A honvédség és közös-hadsereg bórnemű szükségleteinek szállítására nézve iparosaink között a vállalkozási kedvet felébreszteti a lefolyt évben sem sikerült. Epen ugy eredménytelen volt a kereskedelmi miniszteriumnak kamaránk utján tett azon ajánlata, hogy timár iparosaink részére hajlandó volna bórhasító gépet, szárító kemenczét, vagy más hasonló segéd gépeket ingyen átengedni s bár a városi hatóság által ingyen helyiség ajánlatot fel, a kamara pedig a gépkezelésre saját költségén számdékozott egy iparost kiképeztetni, nem voltunk képesek még annyira sem befolyásolni az illető szakiparosokat, hogy az ingyen felajánlott értékes gépek elfogadását és használatba vételét jelentsék ki, sőt midőn az ez ügyben kiküldött miniszteri biztos egy értekezlet összehívására kért fel bennünket, az ő egvényenkénti személyes befolyásolása után sikerült egyetlen egy iparost arra bírni, hogy azon részt vegyen. A történeti búség kedvért szükségesnek tartjuk még felemlíteni, hogy más városok példájára az itt-ott elért szép sikertől buzdítva, czélba vettük egy karácsonyi kiállítás rendezését, de bár az érdekelt kiállító iparosok teljesen költségmentesen mutathatták volna be a közönségnek s esetleg értékesíthették volna ipar-cikkeiket, a kísérlet meghiusult, mivel testületünk tagjai közül csakis 4 kiállító jelentkezett. Ugyancsak sajnálkozva

emlékszünk meg azon közönyösségről, melyet a város és állam által segélyezett iparos-segédék szakrajz-tanfolyama iránt az érdeklét segédék tanusítanak. Az ez ügyben összehívott értekezleten 7 segéd jelent meg. — Az iparos-tanonez iskola nyilvános vizsgálatain csekély számú iparos mester vett részt, az azzal kapcsolatos munkakiállítás is igen nagy visszaesés volt tapasztalható, mert míg az előző évi kiállításán 92 tanuló 164 drb. esinon tárgyal vett részt, a múlt évben már 31 tanulóval kevesebb, vagyis csak 61 tanonez állított ki 104 drb tárgyat. Elsőrendű jutalmat 16-an, II-od rendű jutalmat 12-en, III-ad rendűt 13-an kaptak, az I ső és II-od rendű kitüntetétek részére emlékül és buzdításul díszokmányokat is állítottunk ki s miután igen kívánatos, hogy a tanonez-tartó mesterek jövőben lelkiismeretesebben karolják fel a tanonez munka kiállítás ügyét, mivel az ipari szakképzést leginkább ez által mozdíthatják elő gyakorlatilag, e tekintetben az új előjárás kötelessége leendő jövőben erélyesen eljárni. — A jelentés általános helyesléssel vétetett tudomásul s a számadás vizsgáló bizottság jelentése szintén tudomásul szolgált. A költség és jövedelem előirányzat a jövő évre 1900 koronában állapított meg. Nagy vitát keltett a létesített segély-alapnak nyugdíj egyleti tartaléktökévé leendő fordítása, mert az előjárás ezen javaslatát *Benyó László* és társai elleneztek. Hasztalan világosította fel a legmeggyőzőbb érvekkel az elnök, az ügyész, a polgármester az ellenzőket, nem tudták, vagy nem akartak-e megérteni, azonban egyes renitens tagok a gyűlés komolyságát fenyegető és indokolatlan kavargást csináltak. Végre nagy többséggel elfogadták az előjárás javaslatát, s az 5797 kor. 96 fillértetvő segélyegyleti vagyont a nyugdíj intézmény tökéjének gvarapítására fordítják. — Ezután elnökké nagy lelkesedéssel megválasztották *Kozma Szabó József* nyug. pénztárnokot, ki igazán szép és nagy figyelemmel hallgatott beszédében köszönte meg a bizalmat. Végül 24 előjárásági tagot választottak s e közben elnökölő *Rábely Miklós* köszönetet mondott a megjelent igazgatóság biztosnak, ügyésznek és polgármesternek szíves érdeklődésért. Megválasztottak ezek: *Horváth György*, *Hollósy József*, *Szabó József* m. id. *Balázs József*, *Benyó László*, id. *Rábely Miklós*, ifj. *László János*, ifj. *Csapó János*, *Stolec Zsigmond*, *Tomay Alajos*, *Zsuffa Kálmán*, *Cseh János*, *Tóth Péter*, ifj. *Simon János*, *Vozáry Sámuel*, *Tóth Béla*, *Spuriusz József*, *Sarinay Ignác*, *Králik Béla*, *Rakottay Lajos*, *Soós László*, *Varga Imre*, *Szabó István*, *Varga Lajos*. Póttagok: *Pecs István*, *Loffay Lajos*, *Lojko Lajos*, *Hudiczus Ferenc*.

Letartóztatás. A Rimaszombat és vidéke fogyasztási szövetkezetének üzemvezetőjét: *Buzágh János* okirat hamisítás és sikkasztás miatt az igazgatóság a helybeli kir. törvényszéknél feljelentette és feljelentés következtében rögtön vizsgálati fogságába helyezték. Ugy *Cseh István* vizsgálóbíró, mint a fogyasztási szövetkezet igazgatósága erélyesen végzik a vizsgálatot, de még ez ideig a sikkasztás, illetve okirat hamisítás ténykörülményei nincsenek egészen precízül megállapítva, éppen ezen okból kifolyólag az egész ügyről érdemlegesen nem írunk. Annak idején majd az igazgatóság, — a melynek egyáltalában nem akar a nyilvánosságtól elzárkózni, — maga fogja a vizsgálat adatait a közönség elé terjeszteni.

Tanulmányút. A nagyrócezi állami felső kereskedelmi iskola 12 tanulója *Dánesházy Gusztáv* igazgató és *Wirkler István* tanár kíséretében a husvéti szünet alatt nagyobb tanulmányutat tesznek. Budapest, Fiume, Velenice művészeti ipari és kereskedelmi nevezetességeit, a velencei iparművészeti kiállítást tekintik meg. A 11 napig tartó út összes költsége személyenként 70 korona.

Az állami gyermekmenhely ügyében múlt héten Budapesten értekezlet volt. Ugy tudjuk s a belügyminiszter jelezte is, hogy városunk is ki van szemelve egy menhely létesítésére, s miután a vidéki városok jelentékeny ajánlatokat tettek, intéző köreink élénk érdeklődéssel kísérik az ügyet. *Ruffy Pál* kormánybiztos a közeljövőben ide érkezik, hogy a menhely ügyében az illetékes egyénekkel értekezzen.

A vörheny (Scarlatina) városunkban néhány esettel fellépett. Szerencsére az időszerint nincs ok sem az ijedségre, sem az aggodalomra, csupán azért írjuk ki, hogy a szülők óvatosság legyenek. Megbízható forrásból irhatjuk, hogy összesen 6 megbetegedés van a városban s ezek is enyhébb lefolyásúak.

Halálozás. *Burger Simon* helybeli iparos 6 éves kis leánya f. hó 18-án szülei és testvérei mély bánatára meghalt.

Köszönet. A gömörmezei takarékpénztár és hitelbank részvénytársaság a helybeli izr. öngyletnek tiz koronát adományozott. Az összeg átvételét lapunk utján is elismeri és megköszöni az elnökség.

Uj üzlet. A nálunk is széles körben ismert *Bodrogköz* Géza kereskedő Budapesten *Bécsi-utca* 2. szám alatt önálló divatárú üzletet nyitott. A cég: *Bodrogköz* és *Tóth* név alatt vezetettik.

Az új gymnasiumi építkezés körül — mint már jeleztük is — teljes erővel megindult a munka. A nagyszabású vállalat előkészítésének legpontosabb, befejező mozzanata is megtörtént; a mennyiben a fenntartó testületek képviselői élükön köz. és társadalmi életünk két kimagasló vezérével: *Bornemisza László* alispán és *Kubinyi Aladár* törvényszéki elnök, mint igazgató választmányi elnökökkel a részlet munkálati szerződéseket f. hó 20-án írták alá, illetőleg véglegesen megkötötték az összes vállalkozókkal. Az új telken pedig egyre elevenebb az élet: a mészoltás és az anyag összehordása mellett e hét elején megkezdődött az alapok és a pinchezehelyiségek ásása is. *Csupa gyönyörűség* elnézni a hevesmezei kubikosok — izmos, zömök, színmagyar földmunkások egyöntetű és szakszerű, hatalmas munkálkodását!

**A Széchenyi-kert és Tompa-tér rendbe-
szedése.** A tavasz beálltával a városi kertész felügyelete alatt számos munkás dolgozik a Széchenyi kert és Tompa-tér kitisztogatásán, rendbeszedésén. A fák, cserjék, dísz bokrok nyesése, a virágágyak elkészítése, a sétautak kihomokolása és általában a sok száraz avar és gíz-gaz eltávolítása sok időt és munkát vesz igénybe, de a munka azért már eddig is olyan szépen előrehaladt, hogy már most csak a virágfakasztó tavasz és a ragyogó tavaszi napsugár élettel erejére van szükség, hogy közönségünk a város terein és közvetlen a város mellett a természetnek emberi kéz által még szebbé tett pompájában gyönyörködhessek.

Kinevezések. A m. kir. igazságügyi miniszter *Noszágh György* helybeli kir. ügyészégi irnokot a saáj-szentpéteri kir. járásbíróshoz irnokká, a kassai m. kir. posta- és távirada-igazgatóság pedig *Linkess Károly* végzett középiskolai tanulót a helybeli m. kir. posta- és távirada-hivatalhoz posta- és távirótszti gyakornokjelöltté nevezte ki.

A gömörmezei muzeum újjászervezése tárgyában népes értekezlet volt f. hó 22-én a megyeház kistermében. Az értekezleten, melyet megyénk lelkes alispánja, mint az egyesület elnöke hiv egybe, jelen voltak az elnökön kívül: *dr. Baksay Dezső*, *Baksay István*, *Boeczko Dániel*, *Bodor István*, *Czinke István*, *Dapsy József*, *Fábray János* igazgató, *Horváth Zoltán*, *Jurasko Jakab*, *Kathona Géza*, *Kern Adolf*, *Kolbay Sándor*, *dr. Kovács László*, *Kubinyi Aladár*, *Loysch Ödön*, *dr. Löcherer Tamás*, *Medvezky Sándor*, *dr. Mesko Miklós*, *Molnár József*, *Ragályi Géza*, *Terray István*, *Törköly József*, *dr. Veres Samu*, *Zachar Gusztáv* és *dr. Zehery István*. Az elnök szívélyes szavakkal üdvözölve a megjelenteket, röviden vázolta az egyesületnek multját, reá mutatván azon eszközökre, melyek e fontos kulturális tényező jövőjét az eddiginél szilárdabb és tágabb körre kiható alapokra fektethetik. Együttal az értekezlet egyhangu helyeslése mellett mondott köszönetet azoknak, kik a multban az egyesület bölesőjét gondozták, különösen pedig *Fábray János* igazgatónak, ki hangyaszorgalommal és szakértelemmel a muzeum tárgyait ideiglenes uj helyiségébe átszállította és berendezte. Miután jegyzőkké *dr. Baksay Dezső* és *Horváth Zoltán* megválasztottak, egyhangulag elfogadta az értekezlet a következő indítványokat: 1. Hogy megyénk területén Rimaszombatan, mint megyei székhelyen egy megyei muzeumnak felállítását nemcsak célszerűnek, de elodázhatlanul szükségesnek tartja. 2. Hogy a f. év márczius hó 30-31-én tartandó megyei közgyűlésnek bejelentessék. 3. Hogy az alapszabályok módosítására egy bizottság küldessék ki, mely munkálataival április havában elkészülve, a módosított alapszabályok már a májusi megyei bizottsági gyűlés elé terjeszthetessenek jóváhagyó megerősítés végett. S addig is, míg az ekként átalakítandó alapszabályok értelmében a taggyűjtés kezdetét vehetné, kimondta az értekezlet, hogy az egyesület működését a rendelkezése alatt álló anyagi és szellemi eszközökkel folytatni fogja mindaddig, míg békés és állandó otthon található. Az alapszabályok átdolgozására kiküldettek *Fábray János* elnökölete alatt: *Baksay István*, *Boeczko Dániel*, *Dapsy József*, *Molnár József*, *Terray István*, *dr. Veres Samu* s a két jegyző, mire az értekezlet az elnök életésével befejezést nyert.

Bírószági végrehajtó-kinevezés. Az igazságügyminiszter *Holló Arzén* harmadzi lakost a nagyrócezi kir. járásbíróshoz végrehajtóvá nevezte ki.

A patkolási tanfolyam. — mint lapunkat *Palm Nándor* m. kir. főállatorvos hivatalosan értesíti — befejezést nyert, a vizsgák f. hó 29-én d. e. 9 órakor fognak megtartatni.

Zeneiskola városunkban. A mint halljuk, a kassai zeneakadémia igazgatósága tervbe vette, hogy városunkban egy zeneiskolát létesít, illetve, ha elegendő számú tanítvány jelentkeznék, egyik okleveles zenetanárjukat kiküldenek városunkba, hogy itt a gyakorlati és elméleti zenét tanítsa. Annál is inkább ajánljuk ezt a dolgot az érdeklődők figyelmébe, mivel ily módon a zenetanári diploma is megszerzhető lenne. Különbben ebben a tárgyban bővebb felvilágosítást ad a szerkesztőség.

A szalonkák megérkezése. Itt vannak ők, a hosszúcsörűek, a vadászok előtt a tavasznak legértékesebb ajándékai. Itt vannak, — legalább is a vadászok állítása szerint itt vannak. Ez ideig azonban még egyetlen hosszúcsörűt sem kerítették aggatékra helybeli Nimródjaink, pedig már szorgalmasan járnak ki szalonkalésre.

Panasz. Több helyről panaszok érkeztek hozzánk, hogy a városi kertész, ugyszintén alkalmazottjai nem éppen a legudvariasabban bánnak a Széchenyi-kertben sétáló közönséggel. Személyes meggyőződés híjján ebben a dologban még határozott véleményt nem formálhatunk, de a sürűn érkező panaszok miatt tartozunk annnyal közönségünknek, hogy az ügy érdemleges megvizsgálására ez uton is felhívjuk a városi kertész felettes hatóságának figyelmét.

Vásárok áthelyezése. A keresk. miniszter megengedte, hogy Rimaszombatan a f. évi július 12-13-ára eső orsz. vásár, továbbá az április hó 4-ére és szeptember hó 5-ére eső havi állatvásárok ez évben kivételesen július hó 10- és 11-én, illetve április hó 18-án és szeptember 12-én tartassanak meg.

Lopás. F. hó 18-án *Trnko Pál* felső-szkalnoki földműves zártlan óljából elloptak egy anyadisznót négy maiaeczával együtt. — A tettesek, az erélyesen végzett nyomozás daczára, még mindezeideig nem kerültek kézre.

Erdőségés. Kissé elkésve értesít bennünket tiszolezi levelezőnk, hogy az ottani ág. ev. egyház erdejében február hó 22-én tűz ütött ki. Hogy a tűz milyen ekből származott, az mindezeideig megállapítva nincs, azonban a vizsgálat adataiból az tűnik ki, hogy valószínűleg a gondatlanság és nem a gyújtogatás játszik szerepet. Különbben a tűzvész által csak szórványosan rongáltattak meg egyes fenyőcsemeték és így a kár nagyon csekély.

Tűz. A megyénkkel közvetlenül határos *Pogony* községben f. hó 19-én özv. *Kalás Jánosné* háza, a benne lévő ruházati és gazdasági cikkekkel együtt leégett. A tűz a kemenze kúrtójában felgyútlent korom meggyuladásától származott. A kár körülbelül 2000 koronára rug, a mely azonban megtérül, mivel egy a ház, mint az összes elégett tárgyak biztosítva voltak.

Az első magyar általános biztosító-társaság márczius 14-én tartotta közgyűlését *Csekolics* *Endre* gróf elnöklésével. Az igazgatóság évi jelentése minden egyes üzletágban kielégítőnek mondta az eredményt. Az évi nyereség 4.040.374 korona 37 fillér, a melyből azonban csak 1.200.000 koronát osztanak ki a részvényesek közt, mivel még ugyis minden egyes egész részvény után négyszáz korona osztalékot fizetnek ki. A nyereségnek főnmaradó, még jelentékenyebb részét következőleg használják föl: A tűzbiztosítás díjtartalékát öt millió koronára, a szállítvány-biztosítását 100.000 koronára, a betörés ellen való biztosítását 65.000 koronára, az ártomány-különbözeti tartalékot 3.913.140 korona 27 fillérre emelték s még mindezen fölül a külön tartalékot 1.731.799 korona 93 fillérre gvarapították. Az elmúlt

évben az életbiztosító új szerzemények 57,317.558 korona 12 fillérre rugtak, az érvényben levő életbiztosítási állomány pedig 293,922.310 korona 91 fillérre növekedett. A társaság tisztviselőinek nyugdíj-alapját, mint az előző évben, ismét 50.000 koronával gvarapították, valamint bő kézzel adakoztak egyéb jótékony alapok és más közhasznú czélokra. A közgyűlés a jelentést egyhangulag tudomásul vette és a fölmentést minden irányban megadta. Az elért sikerért a részvényesek nevében *Jankovich János* dr. miniszteri tanácsos részvényes mondott az igazgatóságnak, az egész kormányzó testületnek, különösen pedig *Ormódy Vilmos* vezérigazgatónak meleg köszönetet, a mit a közgyűlés élénk helyesléssel fogadott. Az osztalékot a társaság pénztáránál már márczius 16-ától kezdve fizetik ki.

Nyilvános nyugtázás. A jánosi-i dal- és olvasó-egylet márczius hó 15-én tartott táncmulatságán felülfizettek: *Ruszkay István*, *Varga Miklós*, *Tuba János*, *Zsepi János*, *Zólyomi Jánosné* 2—2 koronát, *Bódi János* 1-60 fillért, *Neumann Adolf* 1-20 fillért, *István János* 1 koronát, *Ruszkay Gyuláné* 80 fillért, *Kazay Andor* és *Turóczy Miklós* 60—60 fillért, *Bódi Istvánné* 40 fillért, *Molnár József* 20 fillért. Fogadják mindannyian az egylet hálás köszönetét.

Magán-hirdetések.

Hirdetmény.

523. sz. — A tornallyai kir. járásbíróshoz mint telekkönyvi hatóság ezennel közhírré teszi, hogy **Kóhn Ede** önkéntes árverési ügyében a putnoki 146. számú tjkvben A. 1. sor. 189. hrsz. alatt foglalt s **Kóhn Ede** nevében álló 262. ö. i. számú ház, udvar és kertre s az ahhoz tartozó egy zsellérség utáni erdő és legelőre a visszárverést 3600 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1903. évi április hó 10-ik** napján délelőtt 10 órakor *Putnok* község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át készpénzben vagy az 1881: évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881: 60 t.-cz. 170. §-a értelmében bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Tornallyai kir. járásbíróshoz, mint telekkönyvi hatóság, 1903. évi február hó 25-én.

Basilidesz, kir. aljbíró.

Kiadó lakások.

Tamásfalán, a volt **Molnár Lajos-féle házban május 1-ére** két lakás, az egyik hat szoba, a másik két szoba és hozzátartozó mindenféle mellékhelyiségekkel bérbé kiadó. 1—*

Ertekezhetni lehet Rimaszombatan bármikor **Szabó József** mészáros tulajdonossal.

Árverési hirdetmény.

436. sz. — **Pohorella nagyközség volt urbéresei** folyó évi **április hó 15-én** délelőtt 9 órakor a község házában tartandó nyilvános szóbeli árverésen **eladják** a tulajdonukat képező erdőben a folyó év folyamán üzemtervileg kihasználható 4-84 kat. holdon lévő s mintegy 1400 tm.-méterre besült **lucz- és jegenyefenyőhaszonfát** a legtöbbet ígérőnek. Kikiáltási tőár tömköbméterenként 5 kor. 80 fillér. A részletes eladási feltételek alulirt elnökségnél tekinthetők meg.

Pohorella, 1903. márczius hó 17.

Kajaba Arpád,
urb. jegyző.

Sziff Gyula,
urb. elnök.

Építész urak és az építettő közönség figyelmébe

A **szendrő-ládi kőbánya és mészégető társaság** (Szendrő-Lád, posta- és távirada állomás) tisztelettel értesíti az építész urakat és a nagyérdemű építettő közönséget arról, hogy

I. rendű fehér mészre,

ugy kicsiny, mint bármily nagy mennyiségre, továbbá építkezéshez szükséges **darabos kövekre, zúzott kövekre** betonépítkezéshez, valamint a mészégetéshez szükséges **jó minőségű mészkövekre**, a legjutányosabb árak mellett megrendeléseket elfogad és bármely vasúti állomásra szállít előnyös fizetési feltételek mellett.

Elvállal továbbá **macadám-utak** építését is. Beesés megrendelésüket kérve, a pontos kiszolgálást biztosítva maradunk kiváló tisztelettel:

1—* **Szabó György és társai.**

Hirdetmény.

350. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Zagyai Lőrincz István** végrehajtónak **Borbás Zsigmond** végrehajtást szenvedő elleni 48 korona s járuléka iránti árverési ügyében a végrehajtási árverést az 1881. évi

60. t. cz. 144. és következő §§-ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén lévő Détért községben fekvő s a déteri 24. számú telekjegyzőkönyvben A. I. 1-6. sor. 36. 5/c. 22/b. 41/c. 67/b. és 87. hrzi szám alatt foglalt beltelekből és a 67/b. hrzi számon épült 57. szám alatti házból, a B. 5. 10. alatti Borbás Zsigmondot 2/3-ed részben megillető jutaléka 1008 koronában ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte, annak megtartására határnapul **1903. évi május hó 1-ő** napjának d. e. 10 óráját Détért községébe, a községi bíró házához tüzte ki, mely alkalommal a fent körülírt ingatlanok a becsáron alul is el fognak adatni.

Árverezni szándékoztok tartoznak a kikiáltási ár 10 %-át azaz 100 kor. 80 fillért készpénzben vagy az 1882. évi LX t. cz. 42. §-ában jelzett és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezeihez letenni vagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság 1903. évi január hó 21-ik napján.

Pongrácz, kir. törvszéki bíró.

Kiadó üzlethelyiségek és lakások.

Deák Ferenc-utca 17. sz. a. a „Szarvas” koresma épületben **f. évi május, esetleg június 1-től ujonnan átalakított üzlethelyiségek és lakások** kiadó.

Ertekezhetni lehet a tulajdonos: **Grosinger Miksa** kereskedő Rimaszombatban. 2-*

Hirdetmény.

942. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Mede Terézia** végrehajthatónak kiskoru **Mede Mária, Julianna és Borbála** végrehajtást szenvedő elleni 100 korona s járuléka iránti árverési ügyében a végrehajtási árverést az 1881. évi 60. t. cz. 144. és következő §§-ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén lévő Egyházasközségben fekvő s az egyházasközségi 81. számú telekjegyzőkönyvben A. I. 1-5. sor 93/2, 93/5., 93/8., 93/10., 93/1. hrzi szám alatt foglalt kiskoru Mede Bor-

bála, Mária és Julianna beltelkére és azon épült 62/b. szám alatti házra 320 korona és

ugyanazon telekjegyzőkönyvben A. I. 6-15., 17-27. sorszám alatt foglalt kiskoru Mede Borbála, Mária és Julianna 5/12. urbéri külterületre és ezután járó urbéri erdő, legelőjelményére 2102 koronában megállapított kikiáltási árban ezenel elrendelte, annak megtartására határnapul **1903. évi május hó 13-ik** napjának d. e. 10 óráját Egyházasközség községébe, a községi bíró házához tüzte ki, mely alkalommal a fent körülírt ingatlanok a becsáron alul is el fognak adatni.

Árverelni szándékoztok tartoznak a kikiáltási ár 10 %-át azaz 32 korona és 210 korona 20 fillért készpénzben vagy az 1882-ik évi 60-ik t. cz. 42-ik §-ában jelzett és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezeihez letenni, vagy az 1881. évi 60. t. cz. 170. §-a értelmében bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság, 1903. február hó 23-ik napján.

Pongrácz, kir. tszéki bíró.

Árlejtés.

Az osgyáni volt urbérek tulajdonát képező s eddig körjegyzői lakul szolgált ház átalakításának és kibővítésének vállalati uton való biztosítása céljából folyó **március hó 28-án** délután 2 órakor **Osgyánban** a községi bíró házában nyilvános szóbeli ajánlati **verseny-tárgyalás** fog tartatni. Árlejtési feltételek a körjegyzői irodában tudhatók meg.

Urbéres elnökség.

Hirdetmény.

1391. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **rimaszombati takarékpénztár** végrehajthatónak **Koczka Gubeso Pálné** szül. **Koczka (Heslik) Julianna** végrehajtást szenvedő elleni 100 korona s járuléka iránti árverési ügyében a végrehajtási árverést az 1881. évi LX. t. cz. 144. és következő §§-ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén lévő Nyustya községben fekvő s a nyustyai 58. számú telekjegyzőkönyvben foglalt A. I. 2-9., 11-15. és A. II. 16. szám alatt foglalt 2/3 ad urb. telekből és urbéri erdőlegelő illetményből a Koczka Gubeso Pálné szül. Koczka Heslik Julianna B. 12. alatti jutalékára 281 korona;

a nyustyai 104. számú telekjegyzőkönyvben A. I. 3-16. sorszám alatt foglalt 1/3 ad urb. kültelekből és urbéri erdő, legelőilletményből, Koczka Gubeso Pálné szül. Koczka Heslik Julianna B. 10 alatti jutaléka 230 korona;

a nyustyai 128. számú telekjegyzőkönyvben A. I. 2-14. sorszám alatt foglalt 3/8 ad urb. kültelekből és urbéri erdő, legelőilletményből a Koczka Gubeso Pálné szül. Koczka Heslik Julianna B. 13 alatti jutalékára 257 korona;

a nyustyai 356. számú telekjegyzőkönyvben 1456 hrzi szám alatt foglalt rétből, a Koczka Gubeso Pálné szül. Koczka Heslik Julianna B. 4 alatti jutalékára 15 korona;

a nyustyai 359. számú telekjegyzőkönyvben 1359 hrzi szám alatt foglalt rétből, a Koczka Gubeso Pálné szül. Koczka Heslik Julianna B. 3 alatti jutalékára 110 korona és a nyustyai 472. számú telekjegyzőkönyvben A. I. 2. sor 231-232. hrzi szám alatt foglalt 90. szám alatti ház, udvar és 255. hrzi számú kertből a Koczka Gubeso Pálné szül. Koczka Heslik Julianna B. 5 alatti jutalékára 160 koronában megállapított kikiáltási árban elrendeltetik s annak megtartására határnapul **1903. évi május hó 20-ik** napjának délutáni 2 óráját Nyustya községébe, a község-házhoz tüzte ki, mely alkalommal a fent körülírt ingatlanok a becsáron alul is el fognak adatni.

Árverezni szándékoztok tartoznak a kikiáltási ár 10 %-át készpénzben vagy az 1882-ik évi 60. t. cz. 42. §-ában jelzett és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezeihez letenni, vagy az 1881. évi 60-ik törvényzikk 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Rimaszombati kir. törvényszék, mint tkvi hatóság 1903. évi márczius hó 8-án.

Pongrácz, kir. tszéki bíró

Első magyar általános biztosító társaság Budapesten.

I. Tűz-, szállítvány-, jég- és betörés-biztosítási üzlet.

Negyvenötödik évi zárszámla 1902. január 1-től december 31-ig.

KIADÁSOK.	korona		fill.		BEVÉTELEK	korona		fill.	
	korona	fill.	korona	fill.		korona	fill.	korona	fill.
I. Tűzbiztosítás.					I. Tűzbiztosítás.				
Kifizetett károk és költségek	7.570.368	43	4.388.590	6	Az 1901. évről áthozott készpénz díjtartalék	4.400.000	—	—	—
levonva viszontbiztosított károk és költségek	3.811.777	87	566.491	19	Az 1901. évről áthozott készpénz díjtartalék	—	—	—	—
Függőben maradt károk tartaléka	—	—	939.854	38	viszontbiztosított rész levonása után és minden megterhelés nélkül	—	—	—	—
Szerzési költségek a viszontbizt. rész utáni bevétel levonásánál	—	—	216.271	78	Tűzbiztosítások után bevett készpénzdíjak és a folyó évben lejárt díjkötelezvények és díjváltók	13.942.867	34	—	—
Jövedelmi adó és bélyegilletékek	—	—	103.273	67	levonva: törlesztett díjak	1.617.810	29	—	—
Postabérek	—	—	9.250	—	viszontbiztosítási díjak	—	—	—	—
Adakozások közhasznú célokra	—	—	1.063.312	33	és díjrészesletek	4.040.354	95	5.658.632	24
A tűzbiztosítási üzlet terhelő igazgatási költségek	—	—	31.669	2	Az 1901. évben függőben maradt károk tartaléka	417.324	38	13.102.026	48
Behajthatlan követelések leírása	—	—	—	—	II. Szállítványbiztosítás.				
A következő évek készpénz-díjtartaléka a viszontbiztosított rész levonása után és minden megterhelés nélkül	—	—	4.401.000	—	Az 1901. évről áthozott készpénz díjtartalék	80.000	—	—	—
					a viszontbiztosított rész levonása után és minden megterhelés nélkül	—	—	—	—
					Szállítványbiztosítások után bevett készpénzdíjak	943.672	02	—	—
					levonva: törlesztett díjak	44.322	73	—	—
					viszontbiztosítási díjak	7.183.622	76	177.510	67
					Az 1901. évben függőben maradt károk tartaléka	87.545	84	345.056	51
					III. Jégbiztosítás.				
					Jégbiztosítások után bevett készpénzdíjak	3.446.950	33	—	—
					törlesztett díjak	249.037	12	—	—
					viszontbiztosítási díjak	2.088.033	88	2.337.131	—
					Az 1901. évben függőben maradt károk tartaléka	17.150	45	1.126.969	79
					IV. Betörésbiztosítás.				
					Az 1901. évről áthozott készpénz díjtartalék	40.000	—	—	—
					a viszontbiztosított rész levonása után és minden megterhelés nélkül	—	—	—	—
					Betörésbiztosítások után bevett készpénzdíjak és díjrészesletek	133.768	94	—	—
					levonva: törlesztett díjak	23.031	69	—	—
					viszontbiztosítási díjak	59.377	54	53.359	71
					Az 1901. évben függőben maradt károk tartaléka	840	42	94.200	13
					V. Egyéb bevételek.				
					Szelvény-, takarékpénztári, váltó- és egyéb kamatok, valamint árfolyamnyer. eladott értékpap. és idog. pénz. után	847.189	52	—	—
					Társasági házak tiszta jövedelme	74.398	46	921.587	38
								15.589.840	40

VAGYON. Mérlekszámja 1902. december 31-én.

	korona	fill.	korona	fill.	TEHER.	korona	fill.
Elhelyezett tőkepénzek takarékpénztárak- és bankoknál	8.797.830	51			Részvényalapítóké teljesen befizetett 2000 egész részvény a 1000 forint és teljesen befizetett 2000 feli részvény a 500 forint	6.000	—
1.774.000 kor. n. é. Magyar földhit. int. 4%-os tulajdonsági és s. ab. záloglevél	1.727.878	kor. — fill.			Társasági tartalékok	6.000.000	—
7.700.000 kor. n. é. Magy. földhit. intezeti 4%-os koronakerék záloglevél	7.546.000	—			Külön tartalék	56.588	11
1.500.000 — kor. n. é. Pesti hazai első takarékp. egyes. 4%-os záloglev.	1.455.000	—			Árlyamköltségek tartalék	8.934	27
1.500.000 — kor. n. é. Pesti hazai első takarékp. egyes. 4%-os kötv.	1.555.000	—			Tűzbiztosítási díjtartalék készpénzben a viszontbizt. rész levonása után és minden megterhelés nélkül	4.400.000	kor. — fill.
1.214.000 kor. n. é. Egyesült budapesti fővárosi takp. 4%-os záloglevél	1.188.650	—			Szállítvány-biztosítási díjtartalék készpénzben a viszontbiztosított rész levonásával és minden megterhelés nélkül	100.000	—
200.000 kor. n. é. Kisbirtokosok országos földhitelint. 5%-os záloglevél	200.000	—			Betörésbiztosítási készpénzdíj-tartalék a viszontbiztosított rész levon. és minden megterhelés nélkül	65.000	—
4.000 korona n. é. „Otthon” irók és hírlapírók köre 4%-os kötvények	4.000	—			Tűzbiztosítási függő károk tartaléka	5.600	19
7955 drb. Magyar-francia bizt. r. társ. részv. a 200- = 1.591.000	1.591.000	—			Szállítvány-biztosítási függő károk tartaléka	88.833	56
1213 drb. Bécsi biztosító társ. részvény. a 425- = 515.525	515.525	—			Jégbizt. függő károk tartaléka	16.062	48
997 drb. hazai ált. bizt. r. társ. elsőbbs. részv. a 200- = 199.400	199.400	—			Betörésbizt. függő károk tartaléka	5.9	53
A fenti értékpapírok stb. után az év végéig esedékes kamatok	133.294	88			Külföldi hitellel	36.204	25
Lezártított, visszlezártított és egyéb váltók	98.198	20			Előbbi évekről eddig fel nem vett osztalékok	3.983	—
Társaság háza	2.660.600	—			Tisztviselők és szolgák nyugdíjalapja	1.588.000	40
Erzsébetvárosi házak kölcsöntörlesztési számla	670.000	—			Első magyar általános biztosító társaság „Lóvay-alap”	187.1	31
Különböző adósk:	1.502.374	40			Első magyar általános biztosító társaság „Ezeréves alapítvány”	4	17
a) Pénzkészlet és maradványok a képviselőbizottságnál	1.472.233	79			Ormsody Vilmos-alap	20.323	78
b) Maradványok idegen biztosító intézeteknél és átmeneti tételek	855.798	8			Életbiztosítási osztály folyó számlán	12.023	85
Jégbiztosítási osztály folyó számlán	94.714	03			1902. évi nyereség	1.157.763	22
Központi pénzkészlet	27.538	06					

II. Életbiztosítási üzlet.

Negyvenedik évi zárszámla 1902. január 1-től december 31-ig.

KIADÁSOK.	korona	fill.	korona	fill.	BEVÉTELEK.	korona	fill.
Törlesztett kötvények díja	751.900	25			A múlt évből áthozott díjtartalék	76.690.999	84
Visszaváltott kötvényekért	1.744.005	78			Befolyt díjak: ez évben kiállított kötvények után	1.591.537	90
Halkalások után kifizetett kárösszeg	2.746.721	63			az előbbi években kiállított kötvények után	11.286.162	56
Lejárt kiházasítási tőkékért	3.392.353	42			a biztosított tőke emelésére fordított nyeresmények	64.795	38
Kiházasít. biztosításoknál haláleset következt. díjvisszatérít.	94.824	26			Illetékek	259.799	79
Függőben levő károk és díjvisszatérítésk. tartaléka	4.673.041	07			Mult évi függőben volt károk és díjvisszatérítésk. tartaléka	673.659	69
Függőben levő kiházasítási tőkék tartaléka	265.380	67			Mult évi függőben volt kiházasítási tőkék tartaléka	614.928	54
Érvénytelenítésk.	3.733.9	88			Kamatjövdelem	3.554.179	60
Viszontbiztosítási díjak	349.412	07					
Bélyegért	244.221	71					
Irodai bér, postadíjak, nyomtatványok, ül- és egyéb költs.	744.190	54					
Tiszti fizetések	262.318	27					
Jövedelmi adó	25.766	77					
Orvosi díjak	15.430	91					
Szerzési és díjbehajtási költségek	955.292	76					
Kiszámlázott díjak	16.300	—					
Behajthatlan tartozások leírása	60.297	22					
Díjtartalék ez év végén	12.605.141	86					
1902. évi nyereség	80.631	19					
	1.421.611	15					
	94.636.861	10					

VAGYON. Mérlekszámja 1902. december 31-én.

	korona	fill.	korona	fill.	TEHER.	korona	fill.
Értékpapírok	7.757.156	05			Díjtartalék	82.286.432	kor. 89 fill.
10.502.800 kor. n. é. magyar kir. 4%-os koronajáradék 98 kor. n. é.	10.292.744	—			levonva a viszontbiztosítási díjtartalékot	1.670.821	80 fill.
67.400 „ „ magyar kir. 4%-os							